

STREDNÁ EURÓPA

Štáty: Nemecko, Švajčiarsko, Rakúsko, Lichtenštajnsko, Česko, Slovensko, Poľsko, Maďarsko

Povrch: - na S nížiny, v strede pohoria (Karpaty) prechádzajú do nížin, na J sú Alpy

- nížiny a kotliny sú najviac zaľudnené a prechádzajú nimi cesty a železnice, je tam priemysel

Podnebie: - mierne, prechodná oblasť (premenlivé, lebo sa strieda vplyv oceána a pevniny)

Vodstvo: Dunaj, Rýn, Labe, Odra, Visla

Obyvateľstvo: - nerovnomerne rozmiestnené; žijú tu Germáni, Slovania, Ugrofíni

Poľnohospodárstvo: - sústredené do nížin; okrem Maďarska a Poľska prevláda živočíšna výroba (chov hov. dobytky a ošípaných)

NS: uhlie (Nemecko, Poľsko, Česko), bauxit (Maďarsko), farebné kovy a síra (Poľsko)

SLOVENSKO

Poloha: stred Európy, susedia: Poľsko (S), Česko (Z), Rakúsko (JZ), Maďarsko (J) a Ukrajina (V), geografický stred E – Krahule – Štiavnické Bane (Kostol sv. Jána):

Rozloha: 49 035 km²

Počet obyvateľov: 5,5 miliónov, Slováci + národnosti

Hlavné mesto: Bratislava

Mena: euro

Úradný jazyk: slovenčina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: mierne podnebné pásmo, prechodný typ

Povrch a príroda

Pohoria: Karpaty (Vysoké Tatry – najvyšší vrch – Gerlach 2557 m n.m., Nízke Tatry, Veľká Fatra, Malá Fatra, Slovenské Rudohorie, Vihorlat, Malé Karpaty – jadrové, sopečné..., medzi pohoriami sa nachádzajú kotliny

Nížiny: Podunajská, Východoslovenská, Záhorská

Jaskyne: Slovenský kras Domica, Dobšinská, Demänovská, Ochtínska aragonitová, Driny

Vodstvo: Dunaj, Morava, Tisa – rieky pretekajúce cez SR, slovenské rieky: Váh, Hron, Hornád, Nitra, Ondava, Ipel', Torysa, Laborec, - 96% úmorie Čierneho mora, Poprad a Dunajec – Baltské more

Jazerá: plesá (Štrbské, Veľké Hincovo pleso, Popradské pleso a pod, vodné nádrže: Liptovská Mara, Oravská priehrada, Šírava, VD Gabčíkovo

Nerastné suroviny: nie veľa, hnedé uhlie, rudy, farebné kovy, andezit; dovážame napr. ropu a zemný plyn

Hospodárstvo: strojárka výroba, automobilový priemysel (najviac áut na svete na 1 obyv), USS STEEL Košice

Poľnohospodárstvo: rastlinná aj živočíšna výroba – oblasť nížin

Zaujímavosti: množstvo termálnych a minerálnych prameňov (kúpele), pamiatky v zozname svetového dedičstva UNESCO (Spišský hrad, Vlkolínec, Levoča, Banská Štiavnica, drevené kostolíky, Bardejov, jaskyne Slovenského krasu, Bukový les)

Osobnosti: M. Bell, L. Štúr, P.O.Hviezdoslav, M.R.Štefánik, A. Dubček, I. Bella, J. Murgaš, P. Sagan, O. Nepela, P. Dvorský, M. Šatan, D. Cibulková, A. Sklenářiková

ČESKO

Poloha: stred Európy, susedia: Poľsko (S), Rakúsko (JZ), Nemecko (VJ), Slovensko (Z), geografický stred- E - Melechov – Světlá nad Sázavou

Rozloha: 79 000 km²

Počet obyvateľov: 10,5 miliónov, Česi + národnosti

Hlavné mesto: Praha

Mena: české koruny

Úradný jazyk: čeština, slovenčina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: mierne a prechodné podnebné pásmo

Povrch a príroda

Pohoria: Krkonoše, Krušné hory, Šumava, Český les, Jeseníky, Moravsko-sliezske Beskydy, Biele Karpaty, Západné Karpaty, (najvyšší vrch-Sněžka 1602 m. n. m.)

Nížiny: Polabská nížina a medzi pahorkatinami a vrchovinami je najrozsiahlejšia
Českomoravská vrchovina

Jaskyne: Moravský kras, Český kras, Jesenícky kras, Krkonošský kras, Chýnovská jaskyňa, Jaskyne Na Pomezí, Jaskyňa na Špičáku, Jaskyne: vzrušujúce tajomno, Javoříčské jaskyne, Konepruské jaskyne, Stará a Nová Bozkovská jaskyňa, Zbrašovské aragonitové jaskyne

Vodstvo: západná časť patrí do úmoria Severného mora, stredná a južná Morava leží v povodí Dunaja, ktorý ju odvodňuje do Čierneho mora, sever Moravy a Sliezska patrí do úmoria Baltického mora, Hlavnými tokmi sú tu Labe s Vltavou, v oblasti Moravy rieka Morava s Dyjou a v Sliezsku Odra s Opavou

Rieky: Labe, Vltava, Morava, Odra,

Jazerá: Černé jezero, Čertovo jezero, Holásecké jezero, Chomutovské jezero, Plešné jezero, Zlaté jezero, Žernosecké jezero

Vodné nádrže: najviac veľkých vodných nádrží bolo vybudovaných na Vltave, Lipenská priehrada, Orlický náhon, Lipno

Nerastné suroviny: hnedé a čierne uhlie, wolfrám, urán, cín, polymetalické rudy, stavebné, sklárske a keramické suroviny

Hospodárstvo: strojárka výroba, automobilový priemysel

Poľnohospodárstvo: rastlinná i živočíšna výroba, Pestuje sa- pšenica, ovos, žito, jačmeň, kukurica, zemiaky, cukrová repa, repka olejná, strukoviny, vinná réva, ovocie a zelenina, vlašské orechy, chmeľ, ľan, chov - ošípaných, hov. dobytky, hydiny, lov rýb

Zaujímavosti a tradície: významné pamiatky, pamiatky v zozname svetového dedičstva UNESCO, (Vltavy, Český Krumlov, zámok Litomyšl, barokový stĺp v Olomouci, zámok v Lednici, katedrála sv. Barbory v Kutnej Hore),

Osobnosti: Karel Kryl, Karel Čapek, Lucie Bílá, Karel Gott, Daniela Peřtová, Jan Amos Komenský, Tomáš Garrigue Masaryk, Jan Blahoslav Kozák, Jaromír Jágr

MAĎARSKO

Poloha: vnútrozemský štát, leží južne od SR,
susedia: Slovensko (S), Rakúsko (Z), Chorvátsko (JV),
Slovinsko (Z), Sbrsko (J), Rumunsko (JV), Ukrajina (SV),
geografický stred E - Kecskemét - Budapešť

Rozloha: 93 000 km²

Počet obyvateľov: 10 miliónov, Maďari + národnosti

Hlavné mesto: Budapešť

Mena: forint

Úradný jazyk: maďarčina

Členstvo v EÚ: 1. mája 2004

Podnebie: mierne prechodné - teplé letá a studené zimy

Povrch a príroda

Pohoria: Mátra (najvyššie pohorie), Zemplínske vrchy, Bukové vrchy, Bakonský les, Gerecse, Vértes

Nížiny: prevažne nížinatý - Veľká dunajská nížiny, Malá dunajská nížina

Jaskyne: Baradla, Jankovich-barlang, Jaskyne Aggteleckého krasu a Slovenského krasu, Pisznice-barlang, Szelim-barlang

Vodstvo: rieky ústia do Čierneho mora, na východe tečie Tisa s prítokmi Bodrog, Slaná, Kriš a Maruša, na juhu Dráva,

Rieky: Duna, Tisza, Bodrog, Rába,

Jazerá: Balaton, Fertő, Tizsa

Vodné nádrže:

Nerastné suroviny: je pomerne chudobné, ropa, zemný plyn, čierne a hnedé uhlie, bauxit, zlato, meď

Hospodárstvo: strojárka výroba, automobilový priemysel

Poľnohospodárstvo: rastlinná i živočíšna výroba, pestuje sa tu kukurica, pšenica, jačmeň, raž, ovocie a zelenina, víno ovos, cukrová repa a slnečnica, pri riekach Tisza a Korosu sa pestuje ryža, chovajú sa tu prasatá a hydina

Zaujímavosti a tradície: čierna keramika, výšivky, čipky, folklór, múzeum, cirkevné sviatky, dožinky, vinobranie, pamiatky v zozname svetového dedičstva UNESCO,

Osobnosti: Zoltán Szabó, Sándor Petőfi, István Szabó, Ing. Dénes Gábor, Imre Nagy, Imre Lakatos

POLSKO

Poloha: poloha Poľska je veľmi výhodná, má vlastnosti vnútrozemského a prímorského štátu, susedia: Nemecko (Z), Česko (JZ), Slovensko (J), Ukrajina (JV), Bielorusko (V), Litva (SV), Rusko (S), geografický stred E- Suchowola

Rozloha: 312 700 km²

Počet obyvateľov: 38,1 miliónov Poľiaci + národnosti

Hlavné mesto: Varšava

Mena: poľský zlotý

Úradný jazyk: poľština

Členstvo v EÚ: 1. máj 2004

Podnebie: mierne a prechodné podnebné pásmo, smerom na východ sa znižuje vplyv oceána, zväčšujú sa ročné rozdiely v teplotách a klesá množstvo zrážok

Povrch a príroda

Pohoria: Beskid Żywiecki, Beskydy, Jablunkovské medzihorie, Jizerské hory, Králický Sněžník, Krkonoše, Orlické hory, Poloniny, Rychlebské hory, Sliezske Beskydy, Západobeskydské podhorie, Tatry, Sudety

Nížiny: Sliezska nížina, Veľkopoľská nížina, Mazovská nížina

Jaskyne: Solná jaskyňa Velička (Wiesliczka), Bańdzioch Kominiarski

Vodstvo: Severné more (prítoky Labe), Čierne more (prítoky Dunaja a Dnestru), Baltské more (Odra a Visla)

Rieky: Visla, Odra, Narew, Warta, Bug

jazerá: Łebsko, Horský ľadovec, Morské oko, Hańcza

vodné nádrže: Solinské jazero, Visle, Narewe a Bugu, Malej Panewe

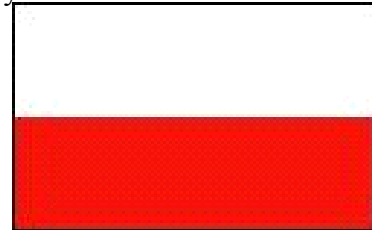
Nerastné suroviny: bohaté zásoby čierneho uhlia, železné rudy, zinok, hnedé uhlie, síra a rašelina kamenná soľ, ropa, zemný plyn, olovo

Hospodárstvo: strojársky priemysel, chemický, textilný a potravinársky priemysel

Poľnohospodárstvo: chov dobytka, ošípaných a hydina, pestujú sa obilniny popri pšenici najmä raž, zemiaky, zelenina, cukrová repa, ľan, veľký význam má aj morský rybolov

Zaujímavosti a tradície: solná baňa, Osvienčim, krovky, oblievanie na Veľkonočný pondelok, veľkonočné sviatky, vianočné sviatky

Osobnosti: Ján Pavol II., Sławomir Mrożek, Mikuláš Koperník, Lech Kaczyński, Stanisław Lem, Andrzej Wajda, Adam Mickiewicz, Frederik Chopin

RAKÚSKO

Poloha: nemá morské hranice - je to vnútrozemský štát, susedia: Nemecko (SZ), Švajčiarsko (Z), Taliansko (JZ), Slovinsko (J), Maďarsko (JV), Slovensko (V), Česko (S), geografický stred E-tri štvrtine územia zaberajú Alpy

Rozloha: 83 860 km²

Počet obyvateľov: 8,2 miliónov Rakúšania + národnosti

Hlavné mesto: Viedeň

Mena: Euro

Úradný jazyk: nemčina

Členstvo v EÚ: 1. januára 1995

Podnebie: mierne podnebné pásmo, podobne ako v SR, ale závisí od miesta, zima najmä v Alpách sú studené a letá príjemne teplé

Povrch a príroda

Pohoria: Alpy, Zillertalské Alpy, Bavorské Alpy, Otztalské Alpy, Karnské Alpy, Nízke Taury, Vysoké Taury, (Grossglockner)

Nížiny: Rakúska žulová plošina, Viedenská panva, Malá uhorská nížina

Jaskyne: Eisriesenwelt (najväčšia jaskyňa na svete), Eiskogelhöhle, Kvapľová jaskyňa, jaskyne na plošine Dachstein, Lurgrotte Semriach

Vodstvo: Okrem malej krajiny Vorarlbersko, ktorá je odvodňovaná do rieky Rýn, patrí celá vodná sústava Rakúska Dunaju, najdôležitejšími prítokmi sú Inn, Lech, Traun, Salzach, Enns,

Rieky: Dráva, Mura, Dunaj, Raab

jazerá: Nezdiderské jazero, Bodamské jazero, Atterské jazero

vodné nádrže: kaprunské vodné nádrže

Nerastné suroviny: hnedé uhlie, čierne uhlie, kamenná soľ, zemný plyn, ropa, vzácne kovy (striebro, zlato), lignit

Hospodárstvo: drevospracujúci priemysel, chemický priemysel, strojárstvo, potravinársky priemysel, výroba kozmetiky a liekov

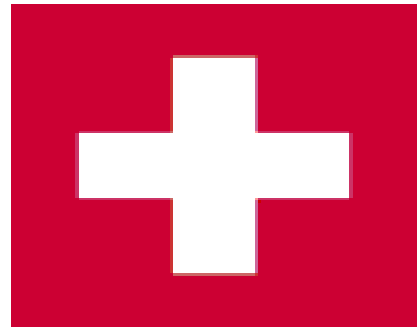
Poľnohospodárstvo: pestuje sa tu najmä ovocie a zelenina - žito, ovos, jačmeň, zemiaky a pšenica, ale aj vinná réva, je tu chov hovädzieho dobytku, ovce, ošípané

Zaujímavosti a tradície: viedenský valčík, rakúske Alpy, najstaršia Zoo

Osobnosti: Hermann Bahr, Wolfgang Amadeus Mozart, Otto von Habsburg, Haydn, Strauss, Arnold Schwarzenegger

ŠVAJČIARSKO

Poloha: nemá morské hranice- je vnútrozemský štát, susedia: Nemecko (S), Francúzsko (SZ), Taliansko (J), geografický stred E- Bernské Alpy

Rozloha: 41 280 km²

Počet obyvateľov: 7,6 miliónov Švajčiari + národnosti

Hlavné mesto: Bern

Mena: Frank

Úradný jazyk: nemčina, francúzština, taliančina, réto - románsky

Členstvo v EÚ: nie je

Podnebie: mierne podnebné pásmo, prechodné

Povrch a príroda

Pohoria: Bernské Alpy, Rétske Alpy

Nížiny: Veľká uhorská nížina, Malá uhorská nížina

Jaskyne: Hölloch, Siebenhengste-Hohgant

Vodstvo: Najdlhšia rieka Rýn je dôležitá pre lodnú dopravu a spojenie krajiny s morom, pramení tu aj veľká ľadovcová rieka Rhône, veľký spád riek využívajú početné vodné elektrárne, vyrábajú až tri štvrtiny všetkej elektrickej energie

Rieky: Rýn, Dunaj, Inn, Aare, Rhein, Rhône

jazerá: Bodamské jazero, Ženevské jazero, jazero Maggiore

vodné nádrže: Rottau

Nerastné suroviny: hnedé a čierne uhlie, draselná a kamenná soľ, ropa, zemný plyn

Hospodárstvo: chemický priemysel – výroba liekov a liečiv, drevospracujúci priemysel, strojársky priemysel, potravinársky priemysel

Poľnohospodárstvo: chov hovädzieho dobytku, ošípané, lesníctvo, rybolov, výroba syrov, čokolády

Zaujímavosti a tradície: zachované meštianske domy, ženevské jazero s gejzírom, Bernská platňa, švajčiarsky sýr, emental, Käsefondue

Osobnosti: Hermann Hesse, Friedrich Dürrenmatt, Karl Barth, Charles Bonnet, Henri Nestlé, Gottfried Keller

LICHTENŠTAJNSKO

Poloha: je vnútrozemská krajina ležiaca v strede Európy,

susedia: Švajčiarsko (Z), Rakúsko (V),

Rozloha: 160 km²

Počet obyvateľov: 6 tisíc

Hlavné mesto: Vaduz

Mena: Švajčiarsky frank

Úradný jazyk: nemčina

Členstvo v EÚ: nie je

Podnebie: mierne podnebné pásmo

Povrch a príroda

Pohoria: Alpy, Rýn

Nížiny: Fläscher Berg, Schellenberg, najvyšší vrch je Grauspitz

Jaskyne: -

Vodstvo: Najznámejšia rieka, ktorá tam preteká je rieka Rýn

Rieky: Rýn, Samina

jazerá: Ženevské

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: -

Hospodárstvo: elektrická energia, kovopriemysel, strojárstvo, elektrotechnika, potravinársky, chemický, farmaceutický, textilný a drevospracujúci, poštovné známky

Poľnohospodárstvo: obilie, pšenica, kukurica, zemiaky, ovocie, vína réva, chov dobytka a mliečne výrobky

Zaujímavosti a tradície: turistické možnosti, kniežactvo, lyžiarske strediská, hrad Gutenberg, skanzen v Schellenbergu

Osobnosti: Klaus Tschütscher, Marco Büchel

NEMECKO

Poloha: má priaznivú polohu na rozhraní západnej a strednej Európy,

susedia: Belgicko (Z), Holandsko (Z), Luxembursko (JZ), Dánsko (J), Francúzsko (JZ), Švajčiarsko (J), Rakúsko (JV), Česko (V) a Poľsko (V), geografický stred E- Európy,

Rozloha: 357 020 km²

Počet obyvateľov: 81,5 miliónov Nemci

Hlavné mesto: Berlín

Mena: euro

Úradný jazyk: nemčina

Členstvo v EÚ: 1. januára 1958

Podnebie: je mierne, na severe je výrazne oceánske, smerom k juhu je pevninové podnebie s väčším rozdielom medzi letom a zimou

Povrch a príroda

Pohoria: Bavorské Alpy, Stredonemecká vysočina

Nížiny: Hornorýnska nížina, na severe je Severonemecká nížina, piesčité vresoviská, močiare, lesy

Jaskyne: Schellenberger Eishöhle, Riesending

Vodstvo: najdlhšie a najdôležitejšie rieky Rýn, Labe, Dunaj, Severné more, Baltské more,

Rieky: Isar, Main, Rhein, Elbe

jazerá: Bodamské jazero, Müritz

vodné nádrže: Bautzen

Nerastné suroviny: čierne uhlie, hnedé uhlie, draselná a kamenná soľ, ropa, zemný plyn

Hospodárstvo: automobily, elektrotechnické výrobky, spotrebná elektronika, meracie optické prístroje, chemický priemysel, (Adidas, Puma, Carl Zeiss, Siemens, Grundig, Porsche, Mercedes, BMW, Audi, Opel.)

Poľnohospodárstvo: prevláda tam živočíšna výroba, ale vyspelá je aj rastlinná výroba, chov hovädzieho dobytku, ošípaných, rybolov, jačmeň, pšenica, raž, cukrová repa, zemiaky, chmel

Zaujímavosti a tradície: Berlínsky múr, Kolínsky dom, najväčšia vlaková stanica na svete

Osobnosti: Jutta Bauerová, Adolf Hitler, Georg Büchner, Rudolf Diesel, Johann Gutenberg, Ferdinand von Zeppelin, Sandra Schmittová, Hugo Boss, Claudia Schiffer, Boris Becker

Západná Európa

Štáty: Francúzsko, Monako, Belgicko, Luxembursko, Holandsko, Spojené kráľovstvo, Írsko,

Povrch: Na ostrovoch (zvlášť vo Veľkej Británii) sú najvyššie časti na S smerom na J sa nadmorská výška znižuje,

-rozmanitý, najväčšia plocha- nížiny.

- juh a východ Francúzska, časť Belgicka a sever ostrova Veľká Británia- vysočiny

Podnebie: Západná Európa patrí do **oceánskej podnebanej oblasti** mierneho podnebného pásma, dostatok zrážok počas celého roka,

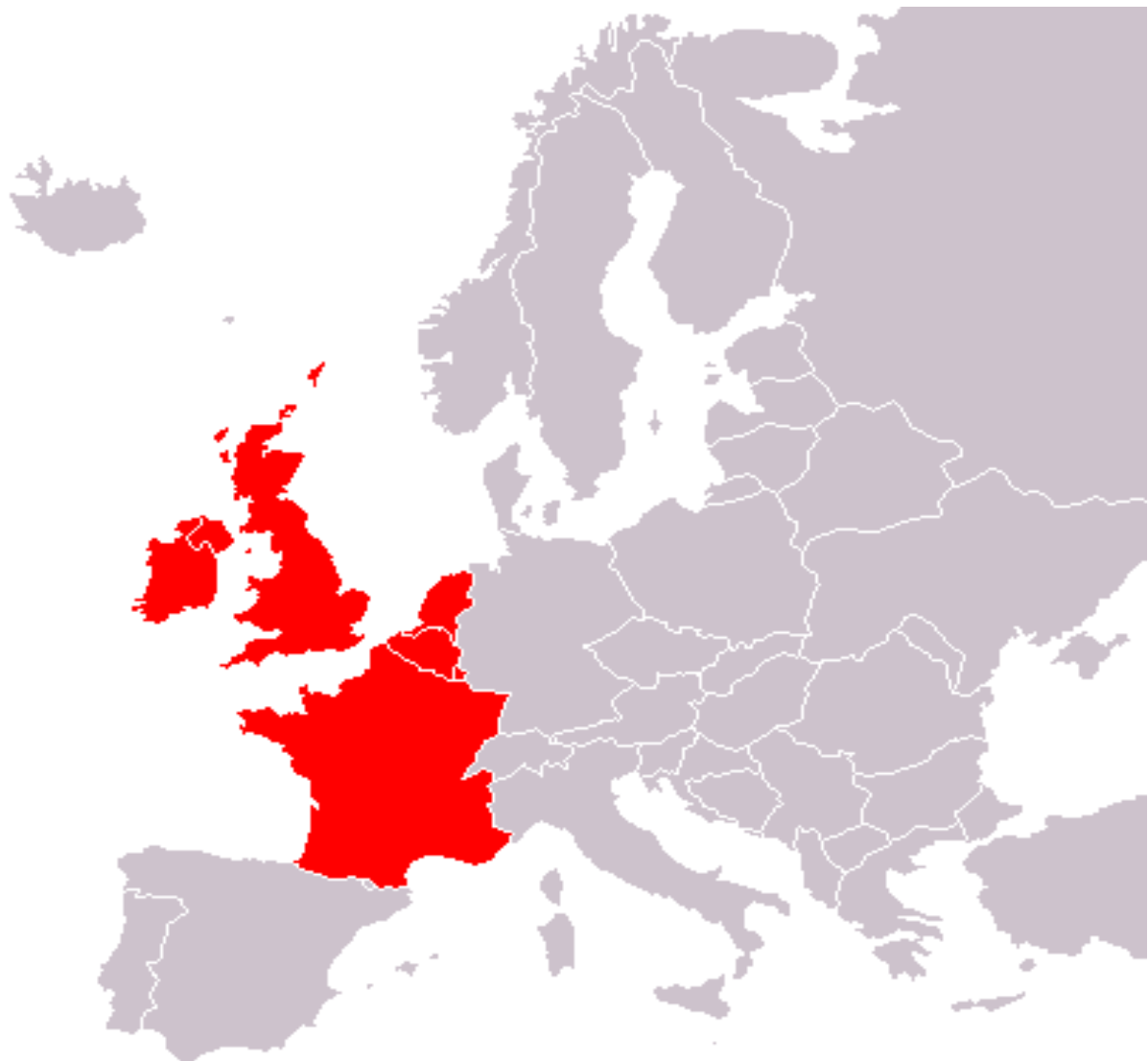
Vodstvo: Loire, Seina, Rhône, Temža

Obyvateľstvo: Germánske a románske národy, najviac sú zaľudnené Holandsko a Belgicko

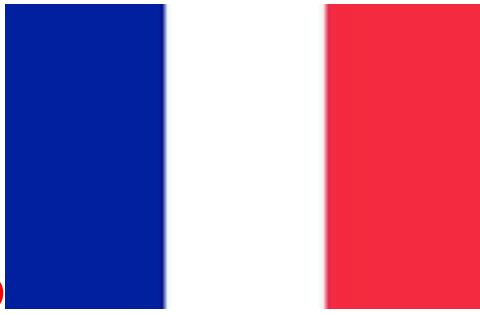
Poľnohospodárstvo: Prevláda tu živočíšna výroba :chov hovädzieho dobytku, ošípaných, hydiny, rybolov,

- rastlinná výroba: pšenica, jačmeň, raž, zemiaky, cukrová repa

NS: čierne uhlie, železná ruda, ropa a zemný plyn (Holandsko), bauxit a uránová ruda (Francúzsko)

Francúzsko

Poloha: je to druhý najväčší štát v Európe, jeho poloha je medzi Atlantickým, Severným a Stredozemným morom, susedia: Belgicko (S), Nemecko (S), Švajčiarsko (V), Taliansko (V), Monako (JV), Španielsko (J), Spojené Kráľovstvo (S), Luxembursko (S), geografický stred E- Saint-Clément

Rozloha: 551 500 km²

Počet obyvateľov: 65,3 mil. Francúzi

Hlavné mesto: Paríž

Mena: Euro

Úradný jazyk: francúzština

Členstvo v EÚ: 1958

Podnebie: Sú 3 typy oceánska, stredomorská a kontinentálna,

Povrch a príroda

Pohoria: Alpy, Pyreneje, Francúzske stredohorie, Centrálny Masív, Jura, Vogézy, Ardeny,

Nížiny: Severofrancúzska nížina, Francúzska nížina, Parížska panva, Akvitánska panva, Rhône saônská zníženia,

Jaskyne: Lascaux,

Vodstvo: hlavné rieky- Loire, Garonne, Seine, Rhône,

rieky: Loire, Seina, Rhône, Garonne,

jazerá: ženevské jazero, Lac du Bourget,

vodné nádrže: pertuis,

Nerastné suroviny: železná ruda, čierne uhlie, ropa, zemný plyn, bauxit, kamenná soľ,

Hospodárstvo: jadrové elektrárne, dopravné strojárstvo, lietadlá (Airbusov), vlakové súpravy (TGV), osobné automobily- Renault, Peugeot a Citroen, chemický priemysel,

Polnohospodárstvo: živočíšna výroba: hovädzí dobytok, ale aj ovce a ošípané, (lov rýb), rastlinná výroba: pšenica, kukurica, cukrová repa, ovocie a zelenina (známa výrobou vína z vínnej révy)

Zaujímavosti a tradície: Eiffelova veža, Mount Blanc, komix Asterix, dedičstvo UNESCO, Disneyland, rôzne druhy syra,

Osobnosti: Napoleon Bonaparte, Jules Verne, Antoine de Saint-Exupéry,

Monako

Poloha: Leží na pobreží Stredozemného mora pri hraniciach Francúzska a Talianska, je to druhá najmenšia krajina, susedia: Taliansko (V), Francúzsko (Z), geografický stred: -

Rozloha: 1,95 km²

Počet obyvateľov: 36 371

Hlavné mesto: Monako

Mena: euro

Úradný jazyk: francúzština

Členstvo v EÚ: -nie je **Podnebie:** podnebie stredozemného mora,

Povrch a príroda

Pohoria: -

Nížiny: -

Jaskyne: -

Vodstvo: obklopuje ho Stredozemné more,

rieky: Loire,

jazerá: -

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: -

Hospodárstvo: turistický ruch, finančné a obchodné operácie, predaj poštových známok, herne, kúpeľné strediská, elektrotechnický, odevný, polygrafický; oprava lodí a umelecké remeslá,

Poľnohospodárstvo: rastlinná výroba,

Zaujímavosti a tradície: Katedrála a kniežací palác, Opera Monte Carlo, Casino, automobilové preteky Rallye Monte Carlo a Veľká Cena Monaka v F1,

Osobnosti: Rainier III., Albert II., Grace Kellyová,

Belgicko

Poloha: leží v severozápadnej Európe, susedia: Francúzsko (JZ), Luxembursko (JV), Nemecko (V), Holandsko (S), geografický stred-Walhain

Rozloha: 30 530 km²

Počet obyvateľov: 10,4 miliónov, Belgičania

Hlavné mesto: Brusel

Mena: Euro

Úradný jazyk: flámčina, francúzština a nemčina

Členstvo v EÚ: 1958

Podnebie: mierne, prímorské,

Povrch a príroda

Pohoria: Ardeny, Eifel, s najvyšším vrchom Botrange (694 m),

Nížiny: Kempenland, Flámska nížina,

Jaskyne: -

Vodstvo: ústia do Severného mora, okrem Oise, ktorá ústi do Lamanšského prielivu, hlavné rieky: Mása, Šelda, Yser,

rieky: Meuse, Šelda,

jazerá: Bütgenbach, Eau d'Heure a Robertville

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: čierne uhlie, železná ruda, ropa, zemný plyn, bauxit,

Hospodárstvo: hutníctvo, strojárstvo, elektronický priemysel, výroba spotrebnej elektroniky, brúsenie diamantov, čokoláda, kvety, výroba čipiek,

Polnohospodárstvo: živočíšna výroba- hovädzí dobytok, ošípané, rastlinná výroba,

Zaujímavosti a tradície: Atómium, železničná sieť, Horta Museum, Markt, Antwerp Zoo, AutoWorld,

Osobnosti: Leopold III., Georges Simenon, Maurice Maeterlinck,

Luxembursko

Poloha: je štát nachádzajúci sa v západnej časti Európy, susedia: Francúzsko (J), Nemecko (J), Belgicko (S), geografický stred- Luxemburg

Rozloha: 2 590 km²

Počet obyvateľov: 0,5 miliónov, Luxemburčania

Hlavné mesto: Luxemburg

Mena: Euro

Úradný jazyk: francúzština, nemčina, luxemburčina

Členstvo v EÚ: 1958

Podnebie: mierne podnebné pásmo,

Povrch a príroda

Pohoria: Ardény, s najvyšším vrchom Buurgplaatz,

Nížiny: Lorrainská vysočina,

Jaskyne: -

Vodstvo: riečna sieť není rozvinutá,

rieky: Sauer, Alzette, Mosela

jazerá: -

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: čierne uhlie, železná ruda, ropa a zemný plyn, bauxit,

Hospodárstvo: hutníctvo železa,

Poľnohospodárstvo: živočíšna výroba: chov hovädzieho dobytku, rastlinná výroba: pšenica, jačmeň, zemiaky, pestovanie viniča,

Zaujímavosti a tradície: Clerve, piamiatka UNESCO, Kirchberg, Pétrusse, Vianden Castle,

Osobnosti: Karol IV., Gaston Thorn, Jean-Claude Juncker

Holandsko

Poloha: leží v západnej Európe, na severozápade ho obmýva Severné more, susedia: Nemecko (V), Belgicko (J), geografický stred-Rotterdam

Rozloha: 41 540 km²

Počet obyvateľov: 16,8 miliónov, Holanďania

Hlavné mesto: Amsterdam

Mena: Euro

Úradný jazyk: holandčina, frízština

Členstvo v EÚ: 1958

Povrch a príroda

Pohoria: Vaalserberg, Scenery,

Nížiny: celé Holandsko tvoria nížiny, väčšina je položená nižšie ako hladina mora,

Jaskyne: Gemeentegrot

Vodstvo: Celé územie sa nachádza v delte troch veľkých riek Rýn, Maas a Schelde,

rieky: Rýn, Maas, Schelde

jazerá: Quackjewater, Beedewater,

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: plynový pohon, zemný plyn, bauxit, ropa,

Hospodárstvo: elektronický priemysel, koncern Philips,

Poľnohospodárstvo: živočíšna výroba- chov hovädziah a dobytky, rastlinná výroba- zemiaky, krmoviny, produkcia kvetov (symbol krajiny je tulipán)

Zaujímavosti a tradície: Vondelpark, Tulipány, Jordaan, Rembrandt museum, Veterné mlyny,

Osobnosti: Ernst Julius Cohen, Walter Lewin, Rembrandt,

Spojené kráľovstvo

Poloha: Spojené Kráľovstvo sa delí na Anglicko, Wales, Škótsko a Severné Írsko, geografický stred- Londýn

Rozloha: 243 610 km²

Počet obyvateľov: 62,7 miliónov, Angličania

Mena: britská libra

Členstvo v EÚ: 1973

Podnebie: obmýva ho Atlantický oceán a západné prúdy,

Povrch a príroda

Pohoria: Škótska vysočina, Ben Nevis, Kambrické vrchy, Kaledónska vysočina, Grampiany, Krumbické vrchy,

Nížiny: Stredoškótska nížina, Midlands, Lowlands, Penniny, **Jaskyne:** Brecon Beacons,

Vodstvo: Najdlhšia rieka je Temža,

rieky: Temža, Severn, Trent, Mersey

jazerá: Lochneské jazerá,

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn,

Hospodárstvo: ťažba domácich surovín, hutníctvo, strojárstvo, uhlie,

Polnohospodárstvo: živočíšna výroba- chov hovädzieho dobytku, chov oviec, chov koní, rastlinná výroba- zemiaky,

Zaujímavosti a tradície: Elizabeth Tower, London Eye, Trafalgar Square, Temža

Osobnosti: Mary Henrietta Kingsleyová, Winston Churchill, Alžbeta II., Princ Harry, Princ William

Írsko

Poloha: leží pri pobreží Veľkej Británie, susedia: Spojené kráľovstvo (SV)

Rozloha: 70 280 km²

Počet obyvateľov: 4,5 miliónov, Íri

Hlavné mesto: Dublin

Mena: Euro

Úradný jazyk: írčina, angličtina

Členstvo v EÚ: 1973

Podnebie: oceánske, vlhké,

Povrch a príroda

Pohoria: Carrauntoohill (najvyšší vrch), Wicklow Mountains,

Nížiny: Stredoírska nížina,

Jaskyne: -

Vodstvo: ustá sieť krátkych vodnatých tokov, najväčšia z nich je Shannon

rieky: Shannon,

jazerá: Corrib, Mask,

vodné nádrže: Ardnacrusha,

Nerastné suroviny: hnedé uhlie, drevo, ropa,

Hospodárstvo: elektronický priemysel, výroba spotrebnej energie, výroba-alkoholu (najmä piva)

Poľnohospodárstvo: živočíšna výroba-chov hovädziah dobytka, oviec, koní, rastlinná výroba-nemá dostatok kvalitnej ornej pôdy-raž, zemiaky, zelenina,

Zaujímavosti a tradície: Írske národné múzeum, záhrady v Powerscourt, katedrála svätého Patrika,

Osobnosti: Colin Farrell, Pierce Brosnan, Enya, Bono, Vox, William Rowan Hamilton,

Severná Európa

Štáty: Dánsko, Island, Nórsko, Švédsko, Fínsko, Litva, Lotyšsko, Estónsko,

Povrch: v minulosti ho formoval ľadovec,

- v súčasnosti sa ľadovce vyskytujú najmä v Škandinávskych vrchoch,
- pozostatkom činnosti ľadovca sú úzke a dlhé **morské zálivy - fjordy**

Podnebie:

- najchladnejšie podnebie je vo vnútrozemí, na severe Švédska a Fínska,
- väčšia časť územia je v miernom podnebnom pásme, ovplyvnená blízkosťou oceána,

Vodstvo: -rieky krátke a vodnaté (doprava, výroba elektric. energie)

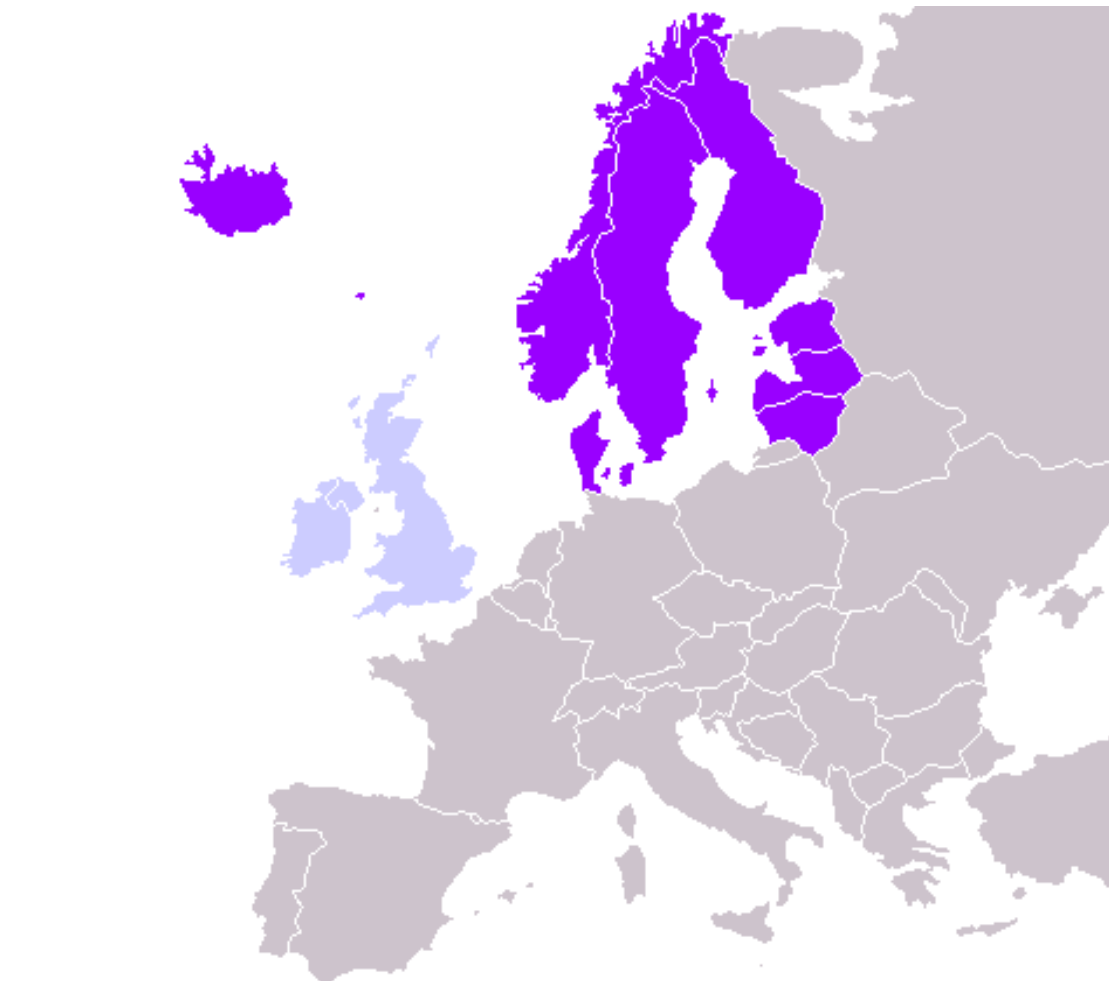
- veľa jazier - ľadovcového pôvodu

Obyvateľstvo: na území žije pomerne málo obyvateľov,

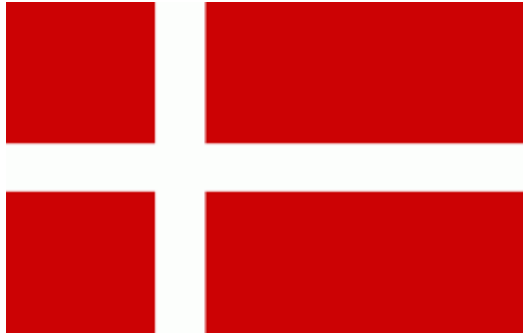
- charakteristická je nízka hustota zaľudnenia,

Polnohospodárstvo: je zamerané najmä na živočíšnu výrobu- chov hovädzieho dobytku, ovce, soby

NS: ropa, zemný plyn (Dánsko, Nórsko), drevo, farebné kovy (Fínsko), termálna voda (Island), železná ruda (Švédsko)

Dánsko

Poloha: prímorská poloha a pomerne malá vzdialenosť od Atlantického oceána, susedia: Nemecko (J), Švédsko (V), geografický stred: Kodaň

Rozloha: 43 100km²

Počet obyvateľov: 5,4 milióna, Dáni

Hlavné mesto: Kodaň

Mena: dánska koruna

Úradný jazyk: dánčina

Členstvo v EÚ: 1973

Podnebie: je teplejšie ako Škandinávске krajiny, má dostatok zrážok a veľa teplých dní,

Povrch a príroda

Pohoria: sú nížinaté, pôda nie je až taká úrodná ako na klasickej nížine, Yding Skouhoj,

Nížiny: sú na celom území,

Jaskyne: --

Vodstvo: hustá riečna sieť krátkych vodnatých tokov,

rieky: Gudena, Seiny,

jazerá: sú ľadovcového pôvodu-Vatern,

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn,

Hospodárstvo: potravinársky priemysel, poľnohospodárske stroje a hnojivá, výroba veternej elektriny,

Poľnohospodárstvo: chov hovädzieho dobytku,

Zaujímavosti a tradície: pivo, vývoz plemien hovädzieho dobytku, ryby, mliečne výrobky, kráľovský zámok Frederiksborg, Malá morská panna, zámok Kronborg, Lego,

Osobnosti: Hamlet (William Shakespeare), Brigitte Nielsenová, Frederik VIII., Frederik V.,

Island

Poloha: rozkladá sa na ostrove v blízkosti severného polárneho kruhu, zo severu ho obmýva Severný ľadový oceán a z juhu Atlantický oceán

Rozloha: 103 000 km²

Počet obyvateľov: 296 737, Islandčania

Hlavné mesto: Reykjavík

Mena: islandská koruna

Úradný jazyk: islandčina

Členstvo v EÚ:

Podnebie: chladné, oceánske priaznivo ho ovplyvňuje Golský

Povrch a príroda

Pohoria: Hvannadalshnúkur (najvyšší vrch), Landmannalaugar, posvätná hora - Helgafell

Nížiny: -

Jaskyne: ľadová jaskyňa - Kverkfjöll

Vodstvo: vďaka zrážkam je na Islande veľa riek (880mm ročne), rieky sú dlhé a prudké,

rieky: najväčšia rieka Thjórsa (230km), Laxá, Sog

jazerá: najväčšie jazero Thingvallavatn, Mývatn, gejzíry - Strokkur

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: vápenec, zemný plyn, diatomit

Hospodárstvo: kožušnícky, textilný, potravinársky a obuvnícky priemysel, výroba rybárskych potrieb

Poľnohospodárstvo: rybolov, chov oviec, koní (výroba mäsa a mlieka), pestovanie zemiakov a kŕmnej repy

Zaujímavosti a tradície: najvyšší a najznámejší ľadovec Vatnajökul, najväčší vodopád Dattifoss, zvláštnosťou Islandčanov je viera v elfov, trolov a obrov

Osobnosti: Björk (speváčka)

Nórsko

Poloha: sa rozprestiera v západnej časti Škandinávského polostrova, krajinu obmýva Atlantický oceán, Severný ľadový oceán, z morí Nórske more, Barentsovo more a Severné more

Rozloha: 323 802 km²

Počet obyvateľov: 4,8 milióna, Nóri

Hlavné mesto: Oslo

Mena: nórska koruna

Úradný jazyk: nórcina, lapončina

Členstvo v EÚ: člen Európskeho hospodárskeho priestoru, zakladajúci člen Európskej zóny voľného obchodu

Podnebie: na pobreží- mierne podnebie Gofský prúd, vnútrozemie –kolísavé teploty, daždivosť

Povrch a príroda

Pohoria: Škandinávske pohorie, najvyššie vrchy Nórska sú Galdhoppigen (2649 m.n.m.) a Glittertind (2464 m.n.m.)

Nížiny: sú najmä na juhovýchode – v povodí rieky Glomma a okolo mesta Drammen, na západe okolo Stavangeru a na severozápade v okolí Trondheimu

Jaskyne: -

Vodstvo: sú krátke a prudké, Fjordy

rieky: Otra, Nidelv, Lagen, Dramselv, Randsford, Glomma

jazerá: jazero Mjosa, jazero Rosvatn a Hornindalsvaten

vodné nádrže: Valldalsvatnet

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn, ruda, čierne uhlie, zinok

Hospodárstvo: ťažobný, metalurgický, chemický, textilný drevársky či strojársky priemysel

Poľnohospodárstvo: rybolov, chov oviec, pestovanie obilia a zemiakov

Zaujímavosti a tradície: najväčší európsky plošný ľadovec, ktorý meria 815 kilometrov je Jostebalsbreen, vodopád Vinnufossen (najvyšší v Európe), nezvyčajné jedlá- steak so soba, losa a tuleňa

Osobnosti: Jo Nesbø (spisovateľ), Edvard Munch (maliar)

Švédsko

Poloha: leží bok po boku Nórska po celej dĺžke Škandinávského polostrova, zaberá jeho východnú časť, susedí aj s Fínskom

Rozloha: 449 964 km²

Počet obyvateľov: 9 miliónov obyvateľov

Hlavné mesto: Štokholm

Mena: švédska koruna

Úradný jazyk: švédčina

Členstvo v EÚ: 1995

Podnebie: na J prevláda prímorské podnebie, smerom na sever mení na mierne chladné so vzrastajúcou kontinentalitou

Povrch a príroda

Pohoria: najvyšší vrch- Kebnekajse, Škandinávske vrchy

Nížiny: Švédska nížina

Jaskyne: -

Vodstvo: rieky sú bohaté na vodu, kvôli skalným prahom a vodopádom

rieky: najdlhšia rieka - Gota-klar -720 km, Dalälven, Umeälven

jazerá: Vänern a Vättern

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: železo, urán, zinok, meď a zlato

Hospodárstvo: potravinársky, strojársky, automobilový(VOLVO), elektrotechnický (ERICSSON), chemický priemysel, ťažba dreva, drevársky a papierenský priemysel (IKEA)

Pol'nohospodárstvo: pestovanie pšenice, cukrovej repy, zemiakov, chová sa tu hovädzí dobytok, ošípané, kožušinové zvieratá a soby

Zaujímavosti a tradície: okrem úradného styku je vo Švédsku bežné tykanie, 1.hotel vyrobený z ľadu, 100 000 jazier a 24 000 ostrovov, Národný park Abisko,

Osobnosti: ABBA

Fínsko

Poloha: obmýva ho Baltské more na juhozápade, Fínsky záliv na juhovýchode a Botnický záliv na západe, Fínsko susedí s Ruskom na východe, Švédskom na severozápade a Nórskom na severe

Rozloha: 338 145 km²

Počet obyvateľov: 5,2 milióna obyvateľov

Hlavné mesto: Helsinki

Mena: euro

Úradný jazyk: finčina, švédčina

Členstvo v EÚ: 1995

Podnebie: na juhu mierne a na severe subpolárne s dlhými studenými zimami

Povrch a príroda

Pohoria: Škandinávске hory, Haltiatunturi, pahorkatina Maanselkä

Nížiny: Východoeurópska nížina, pobrežné nížiny

Vodstvo: typické veľké množstvo jazier, rieky sú krátke a vodnaté

rieky: Kemijoki, Oulujoki, Torniojoki

jazerá: Saimaa a Päijänne. tisíce jazier

Nerastné suroviny: ťažba fosfátov výroba umelých hnojív, rudy farebných kovov

Hospodárstvo: výroba a vývoz- papiera, celulózy a nábytku, strojársky, hutnícky a textilný priemysel, elektropriemysel (NOKIA)

Polnohospodárstvo: pestovanie zemiakov a obilia, chov hovädzieho dobytku, na severe chov sobov, rybolov

Zaujímavosti a tradície: Fínsko je domovom saun, veľká časť krajiny je pokrytá močiarimi, Stará Rauma, Helsinki senate square,

Osobnosti: Johan Ludvig Runeberg (básnik), Alexandra Salmela (spisovateľka)

Litva

Poloha: je najjužnejšou a najväčšou z troch pobaltských krajín, hraničí s Lotyšskom na severe, s Bieloruskom na juhovýchode, s Poľskom a ruskou Kaliningradskou oblasťou na juhozápade

Rozloha: 65 300 km²

Počet obyvateľov: 2,9 milióna obyvateľov

Hlavné mesto: Vilnius

Mena: euro

Úradný jazyk: litovčina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: mierne prímorské až kontinentálne podnebie

Povrch a príroda

Pohoria: pahorkatina Baltských vrchov, pahorkatina Žemaitijská vysočina, najvyšším miestom je vrch Aukštojas s výškou 293,84 m

Nížiny: Litovská nížina

Jaskyne: -

Vodstvo: hustá riečna sieť, množstvo drobných jazier, rašelinísk a močarísk

rieky: Nėmen, Neris, Šešupė

jazerá: Vištytis, najväčšie jazero – Drūkšiai, Dysnai

vodné nádrže: Kaunaská priehrada

Nerastné suroviny: ťažba rašeliny a jantáru

Hospodárstvo: strojársky, textilný a chemický priemysel, rybolov

Poľnohospodárstvo: chov hospodárskych zvierat, hovädzieho dobytku na mlieko a mliečne výrobky a ošípaných, pestovanie obilnín, krmovín, zemiakov a ľanu

Zaujímavosti a tradície: Kernavė – séria grációzných a zaujímavých piatich trávnatých kopcov, medzi ktorými sa nachádzajú budovy a pamiatky, ktoré sú pokryté rašelinou, Národný park Curonian Spit,

Osobnosti: Jonas Kubilius (matematik), Rolandas Pavilionis (filozof)

Lotyšsko

Poloha: je štát vo východnej Európe, prostredná z troch pobaltských krajín; na juhu hraničí s Litvou, na juhovýchode s Bieloruskom, na východe s Ruskom a na severe s Estónskom

Rozloha: 64 589 km²

Počet obyvateľov: 2,3 milióna

Hlavné mesto: Riga

Mena: euro

Úradný jazyk: lotyščina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: mierne klimatické pásmo

Povrch a príroda

Pohoria: najvyšším bodom je vrch Gaiziņkalns, Vidzemske pahorky

Nížiny: borovicové a zmiešané lesy

Jaskyne: -

Vodstvo: hustá riečna sieť, preteká 700 riek a riečok

rieky: Daugava, Lielupe, Gauja a Venta

jazerá: Alūksne, Lubāns, Burtnieks

vodné nádrže: vodné elektrárne produkujú 70% spotreby elektrickej energie

Nerastné suroviny: závislý na dovoze energie, surovín a polotovarov, malé zásoby stavebných surovín, rašeliny a jantáru

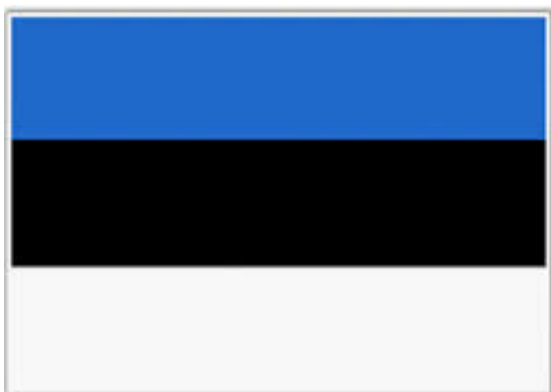
Hospodárstvo: textilný, drevársky, hutnícky a chemický priemysel

Poľnohospodárstvo: pestovanie obilia, cukrovej repy, zemiakov, zeleniny
chov hovädzieho dobytku, rýb, výroba mlieka a mliečnych výrobkov

Zaujímavosti a tradície: chrám Kristovho narodenia, krásne piesočné duny a vodopády pri pobreží Baltického mora

Osobnosti: Andris Ambainis(matematik), Gidon Kremer(huslista)

Estónsko

Poloha: je najsevernejšia z pobaltských krajín, od Fínska ho na severe oddeľuje Fínsky záliv, na západe sa nachádza Baltské more, suchozemskú hranicu má na východe s Ruskom, na juhu s Lotyšskom

Rozloha: 45 226 km²

Počet obyvateľov: 1,3 milióna obyvateľov

Hlavné mesto: Tallin

Mena: euro

Úradný jazyk: estónčina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: podnebie je mierne, trochu chladnejšie ako na Slovensku

Povrch a príroda

Pohoria: najvyššia hora Suur Munamägi, Haanijská vysočina

Nížiny: severozápadná časť Baltskej nížiny

Jaskyne: -

Vodstvo: klimatické podmienky zapríčinili veľký počet malých vodných útvarov

rieky: Narva, Emajõgi a Pärnu

jazerá: väčšina jazier je pomerne malých, najväčšie jazero Čudské jazero, Võrtsjärv

vodné nádrže: vodná nádrž na rieke Narva

Nerastné suroviny: ťažba rašeliny, horľavých bridlíc a fosfátov

Hospodárstvo: strojársky priemysel (elektronika, práčky,..), drevovýroba(lyže,sane,nábytok)

Polnohospodárstvo: hovädzí dobytok chovaný pre mlieko, ošípané, nekvalitná orná pôda (rašeliny, močiare, štrkovité pôdy) sa pestuje najmä krmivo, raž a zemiaky

Zaujímavosti a tradície: stredoveky Hrad Toompea, Tallin starobylé prímorské mesto zapísané v UNESCO, národné parky Vilsandi a Matsalu (vtáčie rezervácie)

Osobnosti: Johannes Aavik(jazykovedec), Karl Ernst von Baer(lekár)

Južná Európa

Štáty: Taliansko, Španielsko, Portugalsko, Grécko, Andorra, Malta, San Marino, Vatikán

Povrch: má prevažne hornatý, najvyššie vystupuje na juhu po-horie Sierra Nevada a na severovýchode Pyrene-je - oboch pohoriach je v najvyšších častiach ľadovcový reliéf

Podnebie: -pre všetky štáty je charakteristické subtropické podnebie, s malým množstvom zrážok,

Vodstvo: -najdlhšia rieka Tajo v lete vysychá, vodnatejšie sú Ebro a Duero,
-rieky nie sú vhodné na plavbu

Obyvateľstvo: - rozmiestnené hustejšie a rovnomernejšie,
- 2/3obyvateľov žije na vidieku

Poľnohospodárstvo: -pestovanie južného ovocia olív, viniča a korkového duba
- dôležitý morský rybolov a spracovanie rýb

NS: významná najmä ťažba ortuti (1. miesto na svete), zinku

Španielsko

Poloha: zaberá väčšinu Pyrenejského polostrova, pobrežie obmýva na juhu a východe Stredozemné more, na severe Atlantický oceán, **susedia:** Francúzsko (SV), Andorra (SV), Portugalsko (Z), od Afriky ho oddeľuje Gibraltársky prieliv,

Rozloha: 505 970 km²

Počet obyvateľov: 46 662 000 miliónov, Španieli

Hlavné mesto: Madrid

Mena: Euro

Úradný jazyk: španielčina

Členstvo v EÚ: 1. januára 1986

Podnebie: subtropické, pri pobreží Atlantického oceána je dostatok zrážok, ale smerom na juh ich ubúda, vo vnútrozemí sú veľmi horúce a suché letá,

Povrch a príroda

Pohoria: rozprestiera sa tu náhorná plošina Meseta, najvyššie pohoria - Pyreneje a Sierra Nevada, Kantabrijské vrchy, Iberské vrchy, Sierra Morena, Kastílske vrchy, Andalúzske vrchy,

Nížiny: Andalúzska nížina

Jaskyne: Altamira

Vodstvo: juhovýchodná a východná časť územia trpí suchom

rieky: najväčšie rieky sú Tajo, Duero, Ebro, Sil, Júcar, Segura, Guadiana,

jazerá: jazier je veľmi málo,

vodné nádrže: rozšírené sú umelo vytvorené vodné nádrže,

Nerastné suroviny: ortuť, pyrit, zinok, železná ruda, farebné kovy,

Hospodárstvo: strojársky priemysel, (automobily SEAT, lietadlá a lode), potravinársky priemysel,

Poľnohospodárstvo: je zamerané na rastlinnú výrobu (pomaranče, olivovník, vinič, tabak, zelenina, ovocie a korkový dub, hovädzí dobytok (hlavne ovce), na suchých pasienkoch sa chovajú najmä kozy

Zaujímavosti a tradície: Alhambra, FC Barcelona, PortAventura, Giralda, Plaza de España, Katedrála v Seville,

Osobnosti: Federico García Lorca, Karol IV., Abel Paz, José de Acosta, Diego Costa,

Portugalsko

Poloha: leží v južnej až juhozápadnej Európe, tvorí západnú časť Pyrenejského polostrova,

susedia: Španielsko (V),

Rozloha: 92 345 km²

Počet obyvateľov: 10 230 000 miliónov, Portugalci

Hlavné mesto: Lisabon

Mena: Euro

Úradný jazyk: portugalčina

Členstvo v EÚ: 1986

Podnebie: je subtropické s vplyvom Atlantického oceánu, severná časť krajiny je vlhšia a viac zalesnená a v južnej časti je teplo a sucho

Povrch a príroda

Pohoria: severná a východná časť krajiny je tvorená zníženými plošinami Mezety, najvyšším bodom je Pico, na pevnine je najvyšším bodom vrch Estrela, v pohorí Sierra da Estrela,

Nížiny: v južnej a západnej časti sa nachádzajú najmä nížiny, z ktorých vystupujú nízke pahorkatiny,

Jaskyne: Algar do Carvao, Moeda Caves, Furna do Enxofre,

Vodstvo: k najvýznamnejším riekam možno priradiť Tejo, Douro, Tejo rozdeľuje krajinu na dve časti, **rieky:** Tejo, Douro, Guadianu, Minho **jazerá:** je tu jazero ľadovcového pôvodu,

vodné nádrže: na riekach Zezere, Cavado a Douro sa nachádzajú vodné nádrže,

Nerastné suroviny: volfrám, urán, medené rudy,

Hospodárstvo: strojársky, elektrotechnický a chemický priemysel, ((textil, konfekcia, obuv, montáž automobilov)

Poľnohospodárstvo: na ornej pôde pestujú pšenicu, kukuricu a ryžu, v južných mediteránnych oblastiach sú olivové plantáže, vinohrady a plantáže citrusového ovocia, Portugalské vína sú svetoznáme (Porto, Madeira), chov hospodárskych zvierat (kozy, ovce),

Zaujímavosti a tradície: Lisbon Oceanarium, Lisbon Cathedral, Praia da Rocha, na návštevu domu Portugalca je vhodné priniesť malý ale luxusný a dobre prezentovaný dar, rodina má v Portugalsku veľkú hodnotu,

Osobnosti: José Luís Peixoto, Cristiano Ronaldo, Nani, Mária I., Juan Rodriguez Cabrillo, Fernão de Magalhães,

Andorra

Poloha: nachádza sa na hraniciach Francúzska a Španielska, susedia: Francúzsko (S), Španielsko (JZ),

Rozloha: 467.76km²

Počet obyvateľov: 64 000 tisíc

Hlavné mesto: Andorra la Vella,

Mena: Euro

Úradný jazyk: katalánčina, španielčina, francúzština

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: je podobné ako v okolitých krajinách, v zime je viac snehu a letá sú chladnejšie,

Povrch a príroda

Pohoria: leží vo východnej časti Pyrenej, najvyššia hora Coma Pedrosa,

Nížiny: Pádska nížina

Vodstvo: hustá sieť vodných tokov, hlavná rieka Gran Valira,

rieky: Valira

jazerá: Forcats, Montmantell, Estany Begre a Les Truites

Nerastné suroviny: železná ruda, olovo, ťažba mramoru a granitu,

Hospodárstvo: spracovanie tabaku, vlny, výroba obuvi, hlavným zdrojom ekonomiky je cestovný ruch,

Polnohospodárstvo: pestuje sa tu tabak, zemiaky, chovajú sa tu prevažne ovce,kozy a kone,

Zaujímavosti a tradície: Vallnord, Sant Esteve d'Andorra la Vella, Coma Pedrosa,

Osobnosti: -

Taliansko

Poloha: rozprestiera sa na Apeninskom polostrove, ktorý je obmývaný Stredozemným morom (Jadranské, Iónske, Tyrhénske a Ligurské more), príslahlé ostrovy Sicília a Sardínia, susedia: Francúzsko (Z), Švajčiarsko (SZ), Rakúsko (S), Slovinsko (SV), San Maríno (J), Vatikán (Z),
Rozloha: 301 277 km²

Počet obyvateľov: 58,1 mil., taliani

Hlavné mesto: Rím

Mena: Euro

Úradný jazyk: taliančina

Členstvo v EÚ: 1958

Podnebie: má subtropické podnebie s horúcimi a suchými letami,

Povrch a príroda

Pohoria: Alpy, Dolomity, Bergamské Alpy,

Nížiny: Pádska nížina

Jaskyne: Castellana Grotte,

Vodstvo: medzi najvýznamnejšie patrí rieka Pád, rieky sú krátke a v lete skoro vysychajú,

rieky: najväčšie sú Arno a Tiber, Adige

jazerá: Maggiore, Comské, Gardské

vodné nádrže: Vajont,

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn, hnedé uhlie, čierne uhlie, solí, síri, ortuť,

Hospodárstvo: strojársky priemysel, (výroba automobilov, vlakov, lodí), hutnícky priemysel, petrochemický priemysel, potravinársky, elektrotechnický priemysel,

Poľnohospodárstvo: pestuje sa tu pšenica, kukurica, cukrová repa, zelenina, ryža, významné pestovanie je i pomarančov, viniča, olivovníka, ovocia, je tu rozšírený chov hovädzieho dobytká a ošípaných, na juhu sa chovajú prevažne ovce a kozy

Zaujímavosti a tradície: Koloseum, Canal Grande, Milánsky dóm, Šikmá veža v Pise, Vezuv, Etna, FIAT, špagety, pizza, parmezán

Osobnosti: Pier Angelo Manzolli, Krištof Kolumbus, Marco Polo, Amerigo Vespucci, Leonardo da Vinci, Giuseppe Verdi, Michelangelo

Vatikán

Poloha: je to najmenší štát sveta, nachádza sa ako malá enkláva v strede Ríma, vlastné územie Vatikánu zahŕňa baziliku sv. Petra, Svätopeterské námestie s Apoštolským palácom, susedia: Taliansko (S)

Rozloha: 0,44 km²

Počet obyvateľov: 994 obyvateľov

Hlavné mesto: Vatikán

Mena: Euro

Úradný jazyk: latinčina, taliančina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: je stredomorské subtropické, daždivé zimy, horúce a suché letá,

Povrch a príroda

Pohoria: mestská, nízky kopec

Nížiny: -

Jaskyne: -

Vodstvo: -

rieky: Tiber

jazerá: -

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn

Hospodárstvo: výroba mincí, poštové známky, tlač,

Poľnohospodárstvo: chod hovädzieho dobytku

Zaujímavosti a tradície: Bazilika svätého Petra, Vatikánska apoštolská knižnica, Piazza San Pietro,

Osobnosti: Giovanni Battista Re, Benedikt X.

San Marino

Poloha: je to najmenšia republika a tretí najmenší štát v Európe, susedia: Taliansko (J)

Rozloha: 61,2 km²

Počet obyvateľov: 28 880 obyvateľov,

Hlavné mesto: San Marino

Mena: euro

Úradný jazyk: taliančina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: je stredomorské so zrážkami a subtropickým rastlinstvom, subtropické,

Povrch a príroda

Pohoria: Apeninské pohorie

Nížiny: Monte Titano

Vodstvo: rieka San Marino vlievajúca sa do talianskej rieky Marecchia,

rieky: San Marino, menšie rieky Ausa, Marano

Nerastné suroviny: stavebný kameň,

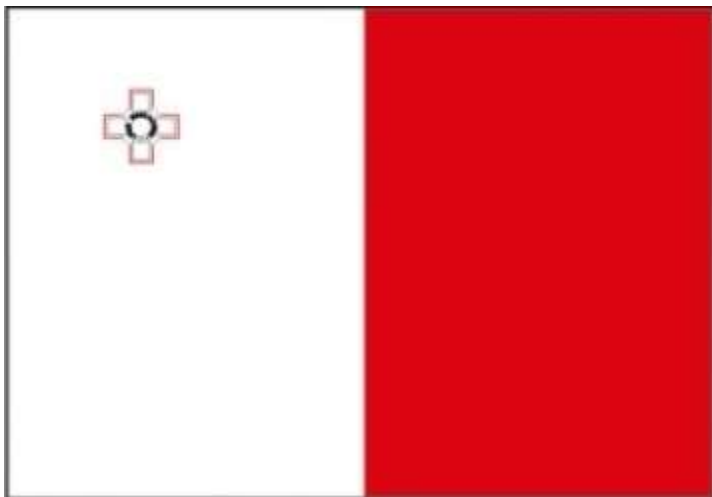
Hospodárstvo: kamenárstvo, tehelne, cementárne, vinárstvo

Polnohospodárstvo: pestuje sa tu hlavne pšenica, kukurica, vinič, moruše a ovocné stromy,
chová sa tu hovädzí a bravčový dobytok,

Zaujímavosti a tradície: Monte Titano, Montale, Guaita, Palazzo Pubblico,

Osobnosti: Renata Tebaldi

Malta

Poloha: je to malý ostrovný štát, ktorý leží južne od Talianska v Stredozemnom mori, je obývaná už starovekými civilizáciami, žiadni susedia,

Rozloha: 316 km²

Počet obyvateľov: 367 tisíc obyvateľov, Malt'ania

Hlavné mesto: Valletta

Mena: euro

Úradný jazyk: maltčina, angličtina,

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: stredomorské, s daždivými zimami a horúcimi, suchými letami

Povrch a príroda

Pohoria: Ta'Dmejrek

Nížiny: -

Jaskyne: Blue Grotto,

Vodstvo: naokolo je Stredozemné more,

rieky: -

jazerá: -

vodné nádrže: -

Nerastné suroviny: vápenec, soľ, orná pôda

Hospodárstvo: nedostatok prírodných zdrojov, nedostatok pitnej vody, turistický ruch,

Pol'nohospodárstvo: pestuje sa tu pšenica, zemiaky, vinič, ovocie, chová sa tu hovädzí dobytok (ovce, kozy, ošípané, hydina)

Zaujímavosti a tradície: Mnajdra, Victoria Lines, Skorba Temples,

Osobnosti: Joseph Muscat, John Attard-Montalto, Morena, Gerald Brenan,

Grécko

Poloha: je to prímorský s veľmi dobrou geografickou polohou na hranici troch svetadielov, rozkladá sa na juhu Balkánskeho polostrova, susedia: Albánsko (SZ), Macedónsko (S), Bulharsko (S), Turecko (V),

Rozloha: 131 940 km²

Počet obyvateľov: 10 541 000 obyvateľov, Gréci

Hlavné mesto: Atény

Mena: euro

Úradný jazyk: gréčtina

Členstvo v EÚ: 1981

Podnebie: sú tu slnečné ostrovy, príjemné stredomorské podnebie, subtropické teploty prinášajú v lete teplo a v zime iba mierne ochladenie

Povrch a príroda

Pohoria: je prevažne hornatý, Pindos, Olympos, Mount Pantokrator

Nížiny: menšie nížiny sú najmä na pobreží a v okolí riek, Tesálska nížina, Macedónska nížina

Jaskyne: Diros Cave, Drogarati,

Vodstvo: rieky majú dostatok vody najmä v zimnom a jarnom období a využíva sa hlavne na zavlažovanie,

rieky: najväčšia rieka Marica, rieka Vardar ústi do Solúnskeho zálivu, ďalšie rieky Nestos, Aliakmon

jazerá: Prespanské jazero, Jazero Trichonis

Nerastné suroviny: má nedostatok nerastných surovín a dôležité suroviny musí dovážať, ťažba hnedého uhlia, bauxitu, kvalitného mramoru,

Hospodárstvo: hutnícky priemysel, chemický priemysel, strojársky priemysel, námorná doprava, potravinársky priemysel (olivový olej, syr, jahňacie mäso, víno, koňaky)

Polnohospodárstvo: pestuje sa tu najmä vinič, olivovník, citrusy, pšenica, tabak, v živočíšnej výrobe prevláda chov oviec a kôz,

Zaujímavosti a tradície: tradičné dedinské veselice panijiria, tradičné oslavy kresťanských sviatkov ako Veľká noc, či Vianoce, Akropola v Aténach, Spinalonga, Mount Pantokrator, Zappeion, Biela veža,

Osobnosti: Giorgos Seferis, Aristofanes, Sofokles, Alexander Veľký, Karolos Papulias,

Cyprus

Poloha: je to štát na ostrove Cyprus v Stredozemnom mori,

Rozloha: 9 250 km²

Počet obyvateľov: 801 622 obyvateľov,

Hlavné mesto: Nikózia

Mena: euro

Úradný jazyk: gréčtina, turečtina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: leží v subtropickom pásme, Stredomorské podnebie ostrova charakterizujú suché, veľmi horúce letá s teplotami okolo 30 °C, vo vnútrozemí aj nad 40 °C, zimy mierne a daždivé

Povrch a príroda

Pohoria: Pendadaktylos, Keryneia, Troodos,

Nížiny: Messaoria, Morphou

Jaskyne: Cyclops Cave

Vodstvo: ostrov nemá rieky s celoročným prietokom vody,

rieky: najväčšie rieky sú Pedhios a Iralias, na menších riekach sú vybudované malé priehrady, Serraghios

jazerá: v najjužnejšom a juhovýchodnom výbežku ostrova sa nachádzajú solné jazerá,

vodné nádrže: po celom ostrove sú vybudované vodné sústavy, ktoré slúžia ako zásobárne nielen pitnej vody

Nerastné suroviny: ťažba medenej rudy bola zastavená, ťažba železnej rudy pokračuje, rozvíja sa len ťažba mramoru

Hospodárstvo: potravinárstvo, textilný, obuvnícky priemysel, výroby z kovu, chemická výroba a výroba strojov, plastické materiály, v menšej miere aj výroba cementu

Polnohospodárstvo: rastlinná výroba-obilie, bavlna, tabak, banány, datle, melóny, zelenina, zemiaky, olivy, vínná réva, citrusy, živočíšna výroba-chov dobytka, kozy, ovce, ošípané, okrem toho tu prevláda rybolov, lesníctvo,

Zaujímavosti a tradície: Cyprus Museum, Coral Bay, Cyprus, MS Zenobia, Castle of Paphos

Osobnosti: Christopher Pissarides, Dimitris Christofias, Marcos Baghdatis, Kyriakos Ioannou,

Juhovýchodná Európa

Štáty: Slovinsko, Chorvátsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Srbsko, Macedónsko, Albánsko, Rumunsko, Bulharsko

Povrch: prevažne hornatý, rozprestiera sa na Balkánskom polostrove medzi Čiernym a Jadranským morom, štáty tejto oblasti sa označujú aj ako balkánske štáty,

Podnebie: podnebie je subtropické, kontinentálny vplyv, letá horúce a suché, zimy daždivé,

Vodstvo: nachádzajú sa tu rieky najmä Marica, Dunaj, Sáva, Dráva, Vardar...

Obyvateľstvo: -mnoho národov Slovania (väčšina), Románi (Rumuni)

- mnoho národ. menšín

- náboženstvo : islam (Bosna a Hercegovina), kresťanstvo (Chorvátsko, Srbsko,), ortodoxná cirkev (Bulharsko)

Poľnohospodárstvo: pestuje sa - pšenica, kukurica, tabak, slnečnica,

ruže, vinič, olivy....

- význam má rybolov

- 1/3 územia - lesy (listnaté, vyššie ihličnaté)

NS: ropa, zemný plyn, Rumunsko -železná ruda, Bosna a Hercegovina -Bulharsko- soľ, asfalt, bauxit, fareb.kovy,

Slovensko

Poloha: je stredoeurópsky a stredomorský štát, významný je Piranský záliv a prístav Koper, susedia: Taliansko (Z), Rakúsko (S), Maďarsko (SV), Chorvátsko (V),

Rozloha: 20 273 km²

Počet obyvateľov: 2 011 070 obyvateľov, Slovinci

Hlavné mesto: Ljubljana

Mena: euro

Úradný jazyk: slovinčina

Členstvo v EÚ: 2004

Podnebie: leží v miernom pásme, vnútorne je ešte rozdelené na tri časti:

alpské podnebie - na severozápade, vplyv Atlantického oceánu, veľa zrážok, teploty v lete sú mierne, v zime veľmi nízke

subtropické (stredozemné) podnebie

Povrch a príroda

Pohoria: je prevažne hornatý, najvyšší vrch Slovenska je Triglav v Slovenských Alpách, najnižší bod je Jadranské more, Dinárske pohorie, Alpy,

Nížiny: Panónska nížina

Jaskyne: Postojna

Vodstvo: Slovensko je prímorský štát, najdlhšia rieka je Sáva, ďalšia veľká rieka je Soča a Kolpa,

rieky: Sáva, Dráva, Soča, Kolpa,

jazerá: najznámejšie Bledské jazero, Alpské jazerá ľadovcového pôvodu Bled, Bohinjské, Triglavské,

vodné nádrže: umelo vytvorené elektrárne

Nerastné suroviny: bohaté ložiská rúd- olovnato-zinková, hnedé uhlie, lignit, ortuť

Hospodárstvo: textilný, papierenský a nábytkársky, ale aj potravinársky, chemický, elektrotechnický priemysel,

Poľnohospodárstvo: najdôležitejšie plodiny sú kukurica, hrušky, pšenica, zemiaky, jablká, vína réva, cukrová repa, vinárstvo a chmeliarstvo, chov koní, hovädz. dobytka a ošipáných

Zaujímavosti a tradície: Triglavský národný park, Trimostovie, Veliki naravni, Piran, Júlske Alpy,

Osobnosti: Dane Zajc, Jurij Vega, Milan Vidmar, Milan Kučan, Danilo Türk

Chorvátsko

Poloha: územie Chorvátska sa nachádza v južnej časti Panónskej nížiny a pozdĺž východného pobrežia Jadranského mora, medzi najznámejšie ostrovy patrí Krk, Rab, Cres, **susedia:** Slovinsko (Z), Bosna a Hercegovina (J), Maďarsko (S), Srbsko (V), Čierna Hora (J)

Rozloha: 56 542 km²

Počet obyvateľov: 4 290 612 obyvateľov, Chorváti

Hlavné mesto: Záhreb

Mena: kuna

Úradný jazyk: chorvátčina

Členstvo v EÚ: 2013

Podnebie: pobrežie Jadranu - charakteristické dlhé, horúce letá bez dažďov, teplé jesene a mierne zimy

Povrch a príroda

Pohoria: tesne pri pobreží sa tiahne pohorie Dináre a smerom na sever sa napájajú pohoria Kapela a Velebit, najvyšší vrch je Troglav v pohorí Dináre,

Nížiny: Panónska nížina, pahorkatina Papuk

Jaskyne: Vis

Vodstvo: má nadpriemerné množstvo sladkej vody, tunajšie rieky sú pomerne krátke, väčšina z nich pramení vo vápencových pohoriach

rieky: Sáva, Dráva, Dunaj

jazerá: Plitvické jazerá, Červené a Modré jazero, Vranské jazero, Prokljanské jazero,

vodné nádrže: vodné elektrárne

Nerastné suroviny: hnedé uhlie, bauxit a v malom množstve aj neželezné kovy – hliník, meď, zinok, ropa

Hospodárstvo: strojársky, hutnícky, farmaceutický a potravinársky priemysel,

Poľnohospodárstvo: pestujú sa tu obilniny, cukrová repa, kukurica, olivy, figy, viniču sa darí na celom území Chorvátska, chová sa tu hovädzí dobytok, ošípané

Zaujímavosti a tradície: Národný park Plitvické jazerá, Korčula, Katedrála svätého Jakuba, ostrov Pag,

Osobnosti: Marijan Derenčin, David Schwarz, Franjo Tuđman, Stjepan Mesić

Srbsko

Poloha: je parlamentná republika, ktorá sa nachádza v strede Balkánskeho polostrova, susedia: Chorvátsko (Z), Maďarsko (S), Rumunsko (V), Bulharsko (JV), Macedónsko (J), Albánsko (J), Čierna Hora (JZ), Bosna a Hercegovina (Z),

Rozloha: 88 361 km²

Počet obyvateľov: 8 916 000 obyvateľov, Srbi

Hlavné mesto: Belehrad

Mena: Srbský dinár

Úradný jazyk: srbčina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: podnebie Srbska je vystavené kontinentálnym vplyvom, je bohaté na dažde

Povrch a príroda

Pohoria: najvyšší vrch Dináre,- Karpatske planine, Stará planina

Nížiny: Panónska nížina

Jaskyne: Stopica Cave, Resavska Cave,

Vodstvo: najdlhšia rieka Srbska je Dunaj, rieky majú dostatok vody hlavne v nižšie položených oblastiach

rieky: Sava, Morava, Drin, Dunaj

jazerá: Skadarské jazero,

vodné nádrže: Železné vráta

Nerastné suroviny: chýbajú mu väčšie zásoby palív, ťaží sa tu najmä meď, magnezit a hnedé uhlie

Hospodárstvo: chemický, potravinársky a strojársky priemysel

Polnohospodárstvo: pestujú sa tu najmä obilniny, ovocie a zelenina, prevláda tu chov dobytky a ošípaných, na juhu sa pestuje vinič a ovocie,

Zaujímavosti a tradície: Katedrála svätého Sávu, Ružica Church, Belgrade Fair, Niš Fortress, Nikola Tesla Museum,

Osobnosti: Vladislav Bajac, Juraj Tušiak, Veljko Milković, Svetozar Gligorić, Slobodan Milošević

Čierna Hora

Poloha: je republika v západnej časti Balkánskeho polostrova, je hornatý, takmer celé územie štátu zaberajú Dináre, **susedia:** Chorvátsko (S), Bosna a Hercegovina (SZ), Srbsko (V), Kosovo (V), Albánsko (J),

Rozloha: 14 026 km²

Počet obyvateľov: 625 266 obyvateľov, Čiernohorci

Hlavné mesto: Podgorica

Mena: euro

Úradný jazyk: čiernohorčina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: pobrežie sa nachádza v subtropickom podnebnom pásme, má stredomorskú klímu so suchými a horúcimi letami, miernou a daždivou zimou

Povrch a príroda

Pohoria: je to hornatá krajina, najvyšší vrch Čiernej Hory je Zla Kolata, väčšinu územia tvorí Dinárske pohorie, Durmitor,

Nížiny: nachádzajú sa pri Skadarskom jazere,

Jaskyne: Malá Ružínska jaskyňa, Holická jaskyňa, Krížová jaskyňa, Kysacká jaskyňa, Veľká Ružínska jaskyňa,

Vodstvo: Hydrograficky Čierna Hora patrí do povodia Hornádu,

rieky: Lim, Sava,

jazerá: Skandarské jazero

vodné nádrže: Ružín

Nerastné suroviny: ťažba bauxitu

Hospodárstvo: strojársky, hutnícky a potravinársky priemysel,

Poľnohospodárstvo: pestujú sa najmä obilniny, (pšenica, kukurica), tabak, ovocie a zelenina

Zaujímavosti a tradície: Manastir Ostrog, Mamula, Mareza, festivaly a slávnosti sú tu už tradíciou, čiernohorské víno, ľudové tradície,

Osobnosti: Josip Broz Tito, Dejan Savičević, Ivica Kralj, Filip Vujanović, Željko Šturanović

Bosna a Hercegovina

Poloha: leží v západnej časti Balkánskeho polostrova, krajina má spojenie s Jadranským morom, susedia: Chorvátsko (S), Srbsko (V), Čierna Hora (J),

Rozloha: 51 129 km²

Počet obyvateľov: 3 843 000 obyvateľov, Bosniaci

Hlavné mesto: Sarajevo

Mena: konvertibilná marka

Úradný jazyk: srbčina, bosniačtina a chorvátčina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: je mierne, vo vnútrozemí a v medzihorských kotlinách s kontinentálnymi vplyvmi,

Povrch a príroda

Pohoria: má prevažne hornatý krasový povrch, Dináre, Maglič

Nížiny: nížiny len na severe pozdĺž rieky Sávy, Panónska nížina

Jaskyne: Dabarska Cave, Tito`s Cave

Vodstvo: najdlhšia a najvýznamnejšia rieka je Sáva,

rieky: Sáva s Vrbasom, Bosna, Drina a Neretva, na rieke Plitve je vodopád

jazerá: jazero Šatorsko, jazero Prokoško, jazero Boračko, Buško Blato, jazero Orlovačko, jazero Balkana, Ramské jazero, jazero Jablanica, jazero Blidinje, Bilečko jezero, Deransko jazero

Nerastné suroviny: ťaží sa najmä uhlie, železná ruda, bauxit,

Hospodárstvo: hutnícky, potravinársky a strojársky priemysel, drevospracujúci priemysel

Poľnohospodárstvo: zameriava sa na pestovanie zemiakov, jačmeňa, zeleniny prípadne chov oviec a hovädzieho dobytku, veľký význam má pestovanie ovocia (jablák a sliviek)

Zaujímavosti a tradície: Starý most, Kravica, Sarajevo Tunel, Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky, tkanie kobercov, festivaly,

Osobnosti: Alija Izetbegović, Edin Džeko, Željko Komšić,

Macedónsko

Poloha: dlhý tvar Macedónska republika, je štát na Balkánskom polostrove, **susedia:** Albánsko (Z), Kosovo (S), Srbsko (S), Bulharsko (V), Grécko (J)

Rozloha: 25 713 km²

Počet obyvateľov: 2 063 122 obyvateľov, Macedónci

Hlavné mesto: Skopje

Mena: macedónsky denár

Úradný jazyk: macedónčina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: je subtropické, má zmiešaný typ podnebia medzi vnútrozemským a oceánskym, s teplými a suchými letami a s pomerne studenými zimami s dostatkom snehu

Povrch a príroda

Pohoria: Prokletije,

Jaskyne: Slovačka jama,

Vodstvo: najdlhšou riekou je rieka Vardar, ktorá tečie na JZ smerom na územie Grécka

rieky: Vardar

jazerá: Ochridské jazero a Prespanské jazero

Nerastné suroviny: najmä uhlie, železná ruda, chróm, bauxit

Hospodárstvo: hutnícky, potravinársky, textilný priemysel

Poľnohospodárstvo: zabezpečuje základnú produkciu potravín, to je kukurica, pšenica, zelenina, na juhu sa darí viniču a tabaku, chovajú sa tu ovce, kozy

Zaujímavosti a tradície: Veľký Korab, Popova Šapka, chrám Svätého Spasiteľa, rybie špeciality, ženský kláštor Veljuša, Melnické pyramídy,

Osobnosti: Tode Ilievski, Darko Tofiloski, Igor Janev, Zvonko Taneski,

Albánsko

Poloha: dlhý tvar Albánska republika, je hospodársky slabo rozvinutá krajina v juhovýchodnej Európe na Balkánskom polostrove, **susedia:** Srbsko (S), Čierna Hora (S), Macedónsko (V), Grécko (J),

Rozloha: 28 748 km²

Počet obyvateľov: 2 831 741 obyvateľov, Albánci

Hlavné mesto: Tirana

Mena: lek

Úradný jazyk: albánčina, gréčtina, arumunčina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: subtropické podnebie, letá sú veľmi teplé a suché a v zime sa vyskytujú početné zrážky

Povrch a príroda

Pohoria: Dináre, Korab, Prokletije, Albánske Alpy, Mount Dajt

Nížiny: prímorské nížiny sú tvorené množstvom plytkých zálivov, jazier

Jaskyne: Gryka e Madhe,

Vodstvo: hustá sieť krátkym vodných tokov s prudkým spádom,

rieky: najväčšie rieky sú Drin, Mat, Seman a Vijosë

jazerá: na územie štátu zasahuje Prespanské a Ochrinské jazero, Skandarské jazero,

Nerastné suroviny: chróm, meď, asfalt, nikel, ropa

Hospodárstvo: potravinársky, strojársky, chemický priemysel

Polnohospodárstvo: obilniny, vinič, olivy, ovocie, zelenina, v pohoriach sa chovajú ovce,

Zaujímavosti a tradície: tradičná ľudová hudba, albánsky kroj, Gjirokaster Castle, TID Tower,

Osobnosti: Alfred Moisiu, Gjergj Kastrioti, Matka Tereza, Marin Barlo, Ismail Kadare, Naim Frashëri, Dritëro Agolli, Klement XI.,

Rumunsko

Poloha: je štát v juhovýchodnej Európe (je to republika), nachádza sa v severnej časti Balkánskeho polostrova, **susedia:** Bulharsko (J), Srbsko (Z), Maďarsko (SZ), Ukrajina (S), Moldavsko (SV),

Rozloha: 238 391 km²

Počet obyvateľov: 22 673 283 obyvateľov, Rumuni

Hlavné mesto: Bukurešť

Mena: leu

Úradný jazyk: rumunčina

Členstvo v EÚ: 2007

Podnebie: je tu mierne podnebné pásmo, teplé letá a studené zimy

Povrch a príroda

Pohoria: Karpaty, Apusenské vrchy, Transylvánska kotlina, Železné vráta, Caraiman Peak,

Nížiny: Rumunská (Valašská) nížina, Dolnodunajská nížina,

Jaskyne: Apuseni Natural Park

Vodstvo: najväčšia rieka v Rumunsku – Dunaj – sa tiahne po celej dĺžke južnej hranice s Bulharskom,

rieky: Dunaj, Mures, Siret, Prut, Olt,

jazerá: jazero Lacul Oasa, jazero Razelm,

vodné nádrže: Lacul Oasa

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn, uhlie, soľ, bauxit,

Hospodárstvo: chemický, potravinársky a strojársky priemysel

Polnohospodárstvo: pestuje sa tu najmä kukurica a pšenica, zelenina, tabak a zemiaky, v pohoriach sa chovajú ovce a hovädzí dobytok

Zaujímavosti a tradície: Transylvánia (kde je rodisko Vlada Tepesa, známeho ako grófa Dracula, o ktorom sa hovorí, že sa dostal na trón Valašského kniežat'a a bez ohľadu na svoje chůtky zlikvidoval vyše 100 tisíc ľudí), Palatul Parlamentului, Museum of the Romanian Peasant, Hrad grófa Dracula

Osobnosti: Vlad Tepes, Mihai Eminescu, Dumitru Prunariu, Gheorghe Hagi,

Hrad grófa Drakulu

Bulharsko

Poloha: je štát v juhovýchodnej Európe na Balkánskom polostrove, **susedia:** Rumunsko (S), Srbsko (Z), Macedónsko (JZ), Grécko (J), Turecko (J),

Rozloha: 110 910 km²

Počet obyvateľov: 7 679 290 obyvateľov, Bulhari

Hlavné mesto: Sofia

Mena: lev

Úradný jazyk: bulharčina

Členstvo v EÚ: 2007

Podnebie: má príjemné subtropické podnebie

Povrch a príroda

Pohoria: Stará planina, Karpaty, Rodope, Rila a Pirin,

Nížiny: Hornotrácka nížina

Jaskyne: Krushuna

Vodstvo: krajina je bohatá na minerálne vody, Rieky v Bulharsku patria Čiernemu a Egejskému moru,

rieky: Dunaj, Marica, Tundža, Iskár,

jazerá: jazero Burgas, jazero Šablensko, jazero Varnensko,

vodné nádrže: umelé vodné nádrže ako Iskar, Arda, Batak, Belmeken-Sestrimo, Vospat-Vuša

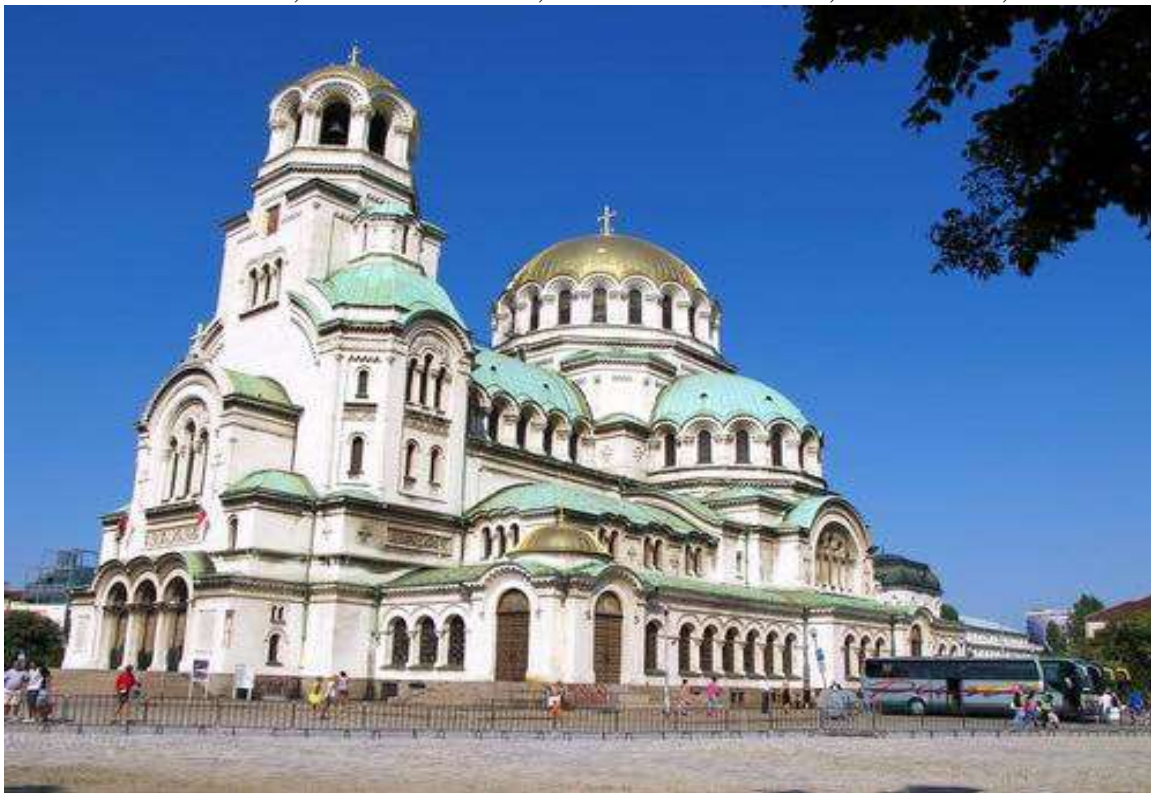
Nerastné suroviny: ťaží sa tu najmä železná ruda, farebné kovy, meď, zinok, olovo, morská soľ,

Hospodárstvo: potravinársky, strojársky priemysel,

Poľnohospodárstvo: pestujú sa tu slnečnice, ovocie, zeleniny, tabak, priaznivé pestovanie viniča, chová sa tu hovädzí dobytok, ošípané a v pohoriach chov oviec a kôz,

Zaujímavosti a tradície: Slnečné pobrežie, Katedrála Alexandra Nevského, Nesebar, Rilský kláštor, oslavujú sa tu sviatky, folkové festivaly,

Osobnosti: Christo Botev, Stefan Stambolov, Nikola Ivanov Bonev, Ferdinand I., Alexander I.,

Východná Európa

Štáty: Rusko, Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko

Povrch: prevládajú nížiny - Východeurópska nížina,

- pohoria: Ural = oddeľuje Európu od Ázie, Karpaty

Podnebie: mierne kontinentálne, horúce suché letá a chladné zimy

Vodstvo: rieky: Volga, Dneper, Dnister, Ob,

jazerá: Ladožské a Onežské

Obyvateľstvo: patrí prevažne k slovanskej jazykovej skupine (Rusi, Bielorusi, Ukrajinci, Poliaci), do iných skupín patria Moldavčania, Tatári, Baškirci, Lotyši, Estónci a Litovčania

Poľnohospodárstvo: poľnohospodársky je využívaná kultúrna step

NS: rozvinutá je ťažba uhlia, ropy, zemného plynu, železných rúd,

Ukrajina

Poloha: je štát vo východnej Európe, je druhou najväčšou krajinou Európy po Rusku, susedia: Rusko (SV), Bielorusko (S), Poľsko (Z), Slovensko (Z), Maďarsko (Z), Rumunsko (JZ), Moldavsko (J)

Rozloha: 603 628 km²

Počet obyvateľov: 46 490 400 obyvateľov, Ukrajinci

Hlavné mesto: Kyjev

Mena: hrivna

Úradný jazyk: ukrajinčina

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: Kontinentálne, subtropické len na juhu Krymského polostrova, zimy sú mierne chladné a letá sú teplé na juhu horúce

Povrch a príroda

Pohoria: Karpaty, Donecký masív, Krymské vrchy,

Nížiny: Čiernomorská, Dneperská nížina, Volyňsko - podolská plošina,

Vodstvo: naprieč krajinou preteká rieka Dneper, preteká aj cez hlavné mesto Kyjev

rieky: Dneper, Juž Bug, Prípiaľ, Dnester

jazerá: jazero Yalpuh, jazero Synevyr, jazero Shatsky

vodné nádrže: Kyjevská, Kachovská a Kremenčugska vodná nádrž

Nerastné suroviny: ťaží sa tu čierne uhlie, železná ruda,

Hospodárstvo: hutnícky, strojársky priemysel, vyniká vo výrobe strojov a automobilov

Poľnohospodárstvo: pestuje sa tu obilnina, slnečnica, tabak, zelenina, slnečnicový olej, zemiaky, vinič, chov hovädzieho dobytku

Zaujímavosti a tradície: Chrám svätej Sofie, Chrám svätého Ondreja, Kyjevsko-pečerská lavra, Chrám svätého Vladimíra v Kyjeve,

Osobnosti: Ivan Jakovyč Franko, Taras Hryhorovyč Ševčenko, Ľudmila Vasilievna Žuravľovová, Leonid Danylovyč Kučma

Bielorusko

Poloha: dlhý tvar názvu Bieloruská republika, je najväčší štát na území Európy, ktorý nemá prístup k moru, **susedia:** Poľsko (Z), Litva (S), Lotyšsko(S), Rusko (V), Ukrajina(J)

Rozloha: 207 595 km²

Počet obyvateľov: 9 503 807 obyvateľov, Bielorusi

Hlavné mesto: Minsk

Mena: bieloruský rubel'

Úradný jazyk: bieloruština, ruština

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: patrí do mierneho podnebného pásma na rozhraní kontinentálnych a oceánskych zón, má teplé letá a chladné zimy

Povrch a príroda

Pohoria: najvyšším bodom je Hara Dzieržynskaja,

Nížiny: Východoeurópska nížina,

Vodstvo: územie sa nachádza na rozvodí medzi Baltským a Čiernym morom,

rieky: Prypjac, Berezina, Dneper,

jazerá: jazero Narač,

Nerastné suroviny: ťaží sa tu draselná soľ, rašelina, zemný plyn,

Hospodárstvo: strojársky, elektronický, spotrebný priemysel, (cez územie vedú siete ropovodov a plynovodov),

Poľnohospodárstvo: pestovanie raže a zemiakov, chov hovädzieho dobytka

Zaujímavosti a tradície: Mirský zámok, Štadión Dinama v Minsku, Brest Railway Museum,

Osobnosti: Oleg Viktorovič Novickij, Piotr Il'jič Klimuk, Jakub Kolas, Alexandr Grigorievič Lukašenko

Moldavsko

Poloha: je štát vo východnej Európe, **susedia:** Rumunsko (JZ), Ukrajina (S)

Rozloha: 33 843 km²

Počet obyvateľov: 3 383 332 obyvateľov, Moldavci

Hlavné mesto: Kišiňov

Mena: moldavský leu

Úradný jazyk: moldavčina, rumunčina, gagauzština, ruština

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: má miernu kontinentálnu klímu s teplým letom a pomerne chladnou zimou

Povrch a príroda

Pohoria: najvyšší bod je Dealul Bălănești,

Jaskyne: Moldavská jaskyňa

Vodstvo: nie je bohatá na vodné zdroje – ani povrchové, ani podzemné

rieky: dve významné východoeurópske rieky Dnester a Prut, Moldavsko má prístup aj k Dunaju

jazerá: jazero Delia, jazero Ghidighici

vodné nádrže: Ghidighici vodná nádrž

Nerastné suroviny: je chudobná na nerastné suroviny,

Hospodárstvo: potravinársky priemysel, strojársky priemysel,

Poľnohospodárstvo: pestuje sa tu ovocie a zelenina- broskýň, marhúľ, melónov, vinič,

snečnica, tabak, chovajú sa tu ošipané a dobytok na mäso a mlieko

Zaujímavosti a tradície: Capriana Monastery, Stefan cel Mare Central Park, Nativity Cathedral, Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei

Osobnosti: Dimitrie Cantemir, Radu Albot, Tímúr Kutluk, Tochtamiš

Rusko

Poloha: je demokratická federálna republika s poloprezidentskou formou vlády, je to najväčší štát na celom svete, **susedia:** Nórsko (SZ), Fínsko (SZ), Estónsko (Z), Lotyšsko (Z), Litva (Z), Poľsko (Z), Bielorusko (Z), Ukrajina (JZ), Gruzínsko (JZ), Azerbajdžan (JZ), Kazachstan (J), Mongolsko (Z), Čína (V), Kórejská ľudovodemokratická republika (V), Japonsko (V), Spojené štáty americké (V)

Rozloha: 17 128 426 km²

Počet obyvateľov: 146 267 300 obyvateľov, Rusi

Hlavné mesto: Moskva

Mena: ruský rubľ

Úradný jazyk: ruština

Členstvo v EÚ: nie je členom EÚ

Podnebie: je štát s pomerne chladným podnebím, teploty v zime siahajú hlboko pod bod mrazu, rozkladá sa do štyroch klimatických pásiem -arktické pásmo, subarktické pásmo, mierne pásmo, subtropické pásmo

Povrch a príroda

Pohoria: Ural, Altaj, Veľký Kaukaz, Stanový chrbát, Sayan Mountains, Chersky Range, Valdajská pahorkatina, Stredoruská pahorkatina, Povolžská pahorkatina, Severná pahorkatina, Timanské vrchy, Ghibinské vrchy,

Nížiny: Východoeurópska nížina, Kaspická nížina

Vodstvo: hlavný problém je znečistenie riek a vodných tokov, najvýznamnejšie dve rieky sú Don a Volga

rieky: Don, Volga, Kama, Lova, Dvina

jazerá: jazero Bajkal, Ladožské jazero, Onežské jazero, Kaspické more,

vodné nádrže: Bratská vodná nádrž

Nerastné suroviny: ropa, zemný plyn, čierne uhlie, železné rudy, farebné kovy, zlato, diamanty,

Hospodárstvo: hutnícky, strojársky priemysel

Poľnohospodárstvo: rastlinná výroba- pšenica, zemiaky, slnečnica, chov hovädzieho dobytky, rybolov

Zaujímavosti a tradície: Ermitáž, Moskovský kremeľ, Červené námestie, Petergof, Zimný palác, Chrám svätého Izáka, Štátne ruské múzeum, Kazanská katedrála, Puškinovo múzeum, Medený jazdec,

Osobnosti: Alexander Sergejevič Puškin, Vladimir Iljič Lenin, Vladimir Vladimirovič Putin, Michail Timofejevič Kalašnikov, Alexandr Stepanovič Popov, Jerofej Pavlovič Chabarov

